

54

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут мистецтв
Кафедра академічного та естрадного вокалу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б. Жильцов
25 09 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЛЬНИЙ СПІВ
(академічний вокал)

галузі знань: 02 Культура і мистецтво
спеціальності: 025 Музичне мистецтво (Сольний спів)
другого (магістерського) рівня вищої освіти
підготовки магістра музичного мистецтва
освітньо-професійної програми 025.00.02 Сольний спів

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма № <u>0213/19</u>	
(підпис)	(прізвище, ініціали)
« »	20 <u>19</u> р.

Київ - 2019

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут мистецтв
Кафедра академічного та естрадного вокалу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б. Жильцов
« 25 » 12 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЛЬНИЙ СПІВ
(академічний вокал)

галузі знань: 02 Культура і мистецтво
спеціальності: 025 Музичне мистецтво (Сольний спів)
другого (магістерського) рівня вищої освіти
підготовки магістра музичного мистецтва
освітньо-професійної програми 025.00.02 Сольний спів

Київ - 2018

Розробник:

Леонтієва Софія Леонідівна, старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу

Викладачі:

Леонтієва Софія Леонідівна, старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу

Протокол від 5.09. 2018 року № 9

Завідувач кафедри Мерезко (Ю. В. Мережко)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 025.00.02 «Сольний спів»

___ . ___ . 2018 р.

Гарант освітньої програми Л. Троєльнікова Л.О.Троєльнікова

Робочу програму перевірено

___ . ___ . 2018 р.

Заступник директора Таранник (А.О. Таранник)

Пролонговано:

на 2019/2020 н.р. Мерезко (Мережко Ю.В.), «29» 08 2019 р., протокол № 4
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

<i>Найменування показників</i>	<i>Характеристика дисципліни за формами навчання</i>	
	<i>денна</i>	
<i>Вид дисципліни</i>	<i>Нормативна</i>	
<i>Мова викладання, навчання та оцінювання</i>	<i>Українська</i>	
<i>Загальний обсяг кредитів/ годин</i>	<i>9/270</i>	
<i>Курс</i>	<i>5</i>	
<i>Семестр</i>	<i>9</i>	<i>10</i>
<i>Кількість змістових модулів за розподілом:</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>Обсяг кредитів</i>	<i>3</i>	<i>3</i>
<i>Обсяг годин, у тому числі:</i>	<i>90</i>	<i>90</i>
<i>Аудиторні</i>	<i>56</i>	<i>42</i>
<i>Модульний контроль</i>	<i>6</i>	<i>6</i>
<i>Семестровий контроль</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Самостійна робота</i>	<i>28</i>	<i>42</i>
<i>Форма семестрового контролю</i>	<i>Залік</i>	<i>Залік</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма укладена відповідно до підготовки магістра музичного мистецтва за освітньо-професійною програмою 025.00.02 «Сольний спів». У програмі врахований принцип комплексного вивчення студентами спеціальних дисциплін, який передбачає поряд з академічним співом оволодіння майстерністю актора, сценічною мовою, хореографією, музично-теоретичними дисциплінами тощо.

Мета дисципліни – відкрити магістрантам перспективу професійної реалізації та розвитку свого творчого потенціалу, оволодіти всіма можливостями співацького голосу, виконавською майстерністю вокальних академічних творів у збагаченому синтезі музики, слова, пластики, емоційної акторської виразності, допомогти у розширенні творчої уяви та вихованні естетичного смаку.

Поряд з практичним навчанням співу, завданням навчальної дисципліни є виховання у магістрантів творчої волі, прагнення до самовдосконалення, формування художнього стилю, розширення світогляду, знайомства з найкращими зразками академічної музики вітчизняних та зарубіжних композиторів.

Робоча програма базується на вимогах до фахової підготовки студентів другого (магістерського) рівня мистецького спрямування.

Основною формою проведення занять є практичне (індивідуальне) заняття з викладачем, проте для творчого осмислення ідей і положень курсу академічного співу магістранти повинні обов'язково самостійно готуватися до занять.

До робочої програми додається перелік основних понять і вмінь, оволодіння якими є обов'язковим для кожного магістранта, а також список рекомендованої літератури з навчальної дисципліни "Сольний спів".

Критерієм оцінювання знань, умінь і навичок студента є не стільки обсяг матеріалу, що залишився у пам'яті, скільки вміння його аналізувати, узагальнювати, активно і творчо використовувати в процесі вираження мистецького задуму на практиці.

Зміст робочої програми обговорено на засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Головними завданнями навчальної дисципліни "Сольний спів" є:

- Розкрити та розвинути природні властивості голосу в повному діапазоні та найкращому тембровому забарвленні.
- Оволодіти прийомами вокальної техніки, емоційно-динамічною виразністю звуку на основі професійного усталеного дихання, сформувати вокальні навички.
- Розширити музичні уявлення, відчувати музичну форму цілого твору, розвиток та завершеність окремих фраз, логіку розвитку кульмінації.
- Надати відомості про музичну спадщину оперного мистецтва, залучити до культури співочого виконавства та розвинути художньо-виконавський смак на традиціях попереднього історичного досвіду.
- Оволодіти прийомами звукового відображення різних відтінків психологічного стану людини.
- Оволодіти музичною термінологією.
- «Чути інтонацію» як вираз змісту твору, аналізуючи інтонаційний ряд через зіставлення слова з мелодикою, ритмом, теситурою.
- Майбутній фахівець повинен вміти осмислювати та виконувати академічний твір в синтезі музики, слова та акторської виразності.
- Розкривати задум твору в усіх аспектах проявів сутності людини, якими є щирість мови душі, енергетична реалізація почуття, емоції, пластики руху.
- Володіти вмінням професійного спілкування зі слухачем на сцені.
- Навчитись вирішувати проблему вокально-педагогічного репертуару, збагачення його для майбутньої практичної роботи.
- Навчитись любити та поважати свій голос, дотримуватись усіх норм та правил охорони здоров'я та працездатності вокального апарату.

Методика професійного виховання майбутнього академічного співака повинна охоплювати різні аспекти його творчого життя, різнобічно формувати його особистість в широкому розумінні цього слова. Адже багато є і буде артистів на сценах всього світу, і тільки той артист має право на суспільне визнання, талант якого натхнений колоритом та невичерпними духовними цінностями рідного народу. Тому бажано в навчально-виховному процесі використовувати творчі національні традиції української пісенної культури. Доцільно також використовувати репертуар з пісенних культур інших народів світу, який побудований на високих зразках світової класичної музичної літератури.

Для здійснення широкого комплексу дій, спрямованих на виховання академічного співака, необхідна база, яка повинна забезпечити умови для проведення навчального процесу, а саме: кабінет, де проходять практичні індивідуальні заняття з "Сольного співу", фортепіано.

Прямим впливом на аудиторію є те, що різні виконавці відрізняються один від одного не лише жанром, репертуаром і майстерністю, а також манерою та артистичністю, одним словом - "іміджем". Тому треба акцентувати увагу на створенні власного, неповторного образу.

Репертуар для академічного виконавця є основним фактором всієї його творчості. Для будь-якого музиканта репертуар є найважливішою ланкою його професійної діяльності. Тому постійне акцентування уваги на формуванні репертуарної політики є першочерговим у вихованні смаку та культури магістранта.

Всі виступи магістрантів аналізуються на засіданнях кафедри академічного та естрадного вокалу.

Таким чином, система навчання академічного співака надає йому не тільки повноцінну професійну підготовку, але й створює умови для творчого виявлення особистості майбутнього виконавця та викладача, що й сприяє подальшому розвитку академічної вокальної культури України.

3. Результати навчання за дисципліною «Сольний спів»

У результаті навчання студент повинен:

1. З майстерністю володіти своїм голосом і технікою академічного виконавства, виявляючи найкращі темброві барви голосу та звукову своєрідність: опанувати та постійно удосконалювати уміння професійного співочого дихання; досконало володіти високою позицією звучання голосу; в усій повноті оволодіти яскравим звучанням головного та грудного резонаторів; мати ідеально точну інтонацію звуковедення; володіти відшліфованою професійною мовою.
2. Професійно розвинути свій творчий потенціал та розширити особисті художні уявлення.
3. Удосконалити природні динамічні, емоційні, енергетичні властивості своєї особистості.
4. Професійно ретельно розспівуватись.
5. Виявляти свій акторський талант, вміти відчувати академічний твір як мікросвіт з його живими почуттями, емоційно-психологічними переживаннями, яскравими енергетичними проявами.
6. Розкривати задум авторів твору, втілюючи його зміст у виконання засобами свого особистого осмислення, наділяючи творчий образ сценічною виразністю.
7. Мати широкі творчі уявлення та володіти прийомами академічного виконавства.
8. Мати музичну ерудицію, володіти музичною термінологією.
9. Формувати свій виконавський репертуар, осмислено відбираючи твори, які відповідають високим критеріям професіоналізму, сучасному інтелектуальному погляду та які будуть відповідати особистому артистичному іміджу.
10. Мати вихований естетичний смак.
11. Володіти майстерністю професійного спілкування зі слухачем на сцені.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва розділу, теми	Кількість годин				
	Усього:	Із них:			
		Практичні	Самостійна робота	Модульний контроль	Аудиторні
Змістовий модуль 1 (V курс, ІХ семестр)					
Тема 1. Вирівнювання звучання голосних в поєднанні з приголосними. Техніка функціонування артикуляційного апарату. Закріплення навиків звуковедення, техніки дихання.	48	30	18		30
Тема 2. Літературний текст та музика. Подальше розширення творчих уявлень студента.	36	26	10		26
Модульний контроль	6			6	
Форма контролю		Залік			
Разом	90	56	28	6	56
Змістовий модуль 2 (V курс, X семестр)					
Тема 3. Удосконалення техніки співу. Вирівнювання тембрального забарвлення голосу. Закріплення умінь у вправах та вокалізі. Творче опрацювання репертуару.	40	20	20		20
Тема 4. Закріплення знань та умінь з фаху. Удосконалення творчих уявлень студента.	44	22	22		22
Модульний контроль	6			6	
Разом	90	42	42	6	42
Усього	180	98	70	12	98

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 (V КУРС, ІХ СЕМЕСТР)

Тема 1. Вирівнювання звучання голосних в поєднанні з приголосними. Техніка функціонування артикуляційного апарату. Закріплення навиків звукоутворення.

Тема 2. Літературний текст та музика. Подальше розширення творчих уявлень студента.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 (V КУРС, X СЕМЕСТР)

Тема 3. Удосконалення техніки співу. Вирівнювання тембрального забарвлення голосу. Закріплення умінь у вправах та вокалізі. Творче опрацювання репертуару.

Тема 4. Закріплення знань та умінь з фаху. Удосконалення творчих уявлень студента.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	-	-	-	-
Відвідування семінарських занять	1	-	-	-	-
Відвідування практичних занять	1	56	56	42	42
Робота на семінарському занятті	10	-	-	-	-
Робота на практичному занятті	10	56	560	42	420
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-
Виконання завдань до самостійної роботи	5	28	140	42	210
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	-	-	-	-	-
Разом		-	781	-	697
Максимальна кількість балів:		781		697	
Розрахунок коефіцієнта:		7,81		6,97	

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

№ з/п	Тема	Зміст завдання	К-ть годин	Література	Академічний контроль	Бали
Практичний модуль I (V курс, IX семестр)						
1.	Вирівнювання звучання голосних в поєднанні з приголосними. Техніка функціонування артикуляційного апарату.	Закріплювати навички, отримані на уроках за допомогою самостійного виконання вокальних вправ, напрацьовувати однорідність і зв'язності співу голосних (в поєднанні з	18	Основна 2, 6, 7, 25, 33, 38, 41, 45, 50 Додаткова 12, 15, 35, 44	На практичному занятті (повідомлення, відтворення у практичній діяльності	90

	Закріплення навиків звукоутворення.	приголосними) при повному збереженні притаманного їм колориту звучання, слідкуючи за легкістю та чіткістю дикції та правильністю артикуляції голосних звуків.				
2.	Літературний текст та музика. Подальше розширення творчих уявлень студента.	Відпрацювати текст, з чіткою дикцією та правильною артикуляцією голосних. Продумати логічні наголоси, розібрати синтаксичні конструкції фраз, для більш глибокого розуміння сенсу літературного тексту.	10	Основна 2, 6, 7, 25, 33, 38, 41, 45 Додаткова 12, 15, 35, 44	Контроль на практичному занятті	50
Практичний модуль II (V курс, X семестр)						
3.	Удосконалення техніки співу. Вирівнювання тембрального забарвлення голосу. Закріплення умінь у вправах та вокалізі. Творче опрацювання репертуару.	Здійснити аналіз власної техніки співу та працювати над подоланням недоліків при виконанні вокальних вправ, вокалізів, творів. У вокальних творах з робочого репертуару продумати смислові акценти, логіку розвитку всього твору, його кульмінації та завершення. Прослідкувати втілення поетичного задуму в музиці, в її інтонаціях, теситурі, темпоритмі тощо.	20	Основна 2, 6, 7, 25, 33, 38, 41, 45, 50 Додаткова 12, 15, 35, 44.	Контроль на практичному занятті	100
4.	Закріплення знань та умінь з фаху. Удосконалення творчих уявлень студента.	Виконати детальний аналіз вокальних творів. Розкрити підтекст, слідкуючи за логікою смислового розвитку фрази, за емоційно-музичним наповненням та динамікою розвитку	22	Основна 2, 6, 7, 25, 33, 38, 41, 45 Додаткова 12, 15, 35, 44.	Контроль на практичному занятті	110

		кульмінації твору. Виховувати естетичний смак на зразках світової класики: прослуховування та аналіз виконання академічних співаків, перегляд майстер-класів.				
Разом:			70 годин	350 балів		

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

№	Модульний контроль	Бали	Критерії оцінювання
1.	Здійснення власного виконавського аналізу та підбір засобів художньої виразності для кожного конкретного вокального твору.	5	1. своєчасність виконання навчальних завдань; 2. повний обсяг їх виконання; 3. якість виконання; 4. самостійність виконання; 5. творчий підхід у виконанні завдань; 6. ініціативність у навчальній діяльності
2.	Вміння самостійно розучувати та проводити вокальний аналіз творів програмного репертуару.	5	
3.	Перегляд-прослуховування вивченого та опрацьованого репертуару за поточний семестр.	15	
Максимальна кількість балів - 25			

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Залік – 9 семестр. Проводиться у формі підсумкового заняття, що передбачає: виконання таких творів: старовинна арія, романс зарубіжного композитора, українська народна пісня.

Залік – 10 семестр. Програмні вимоги до семестрового контролю: арія зарубіжного композитора, арія українського композитора, романс українського композитора.

6.5. Шкала відповідності оцінок.

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка у балах	Критерії оцінювання
A «відмінно»	90-100	<p>Студент добре вміє реалізувати свої творчі можливості, голос звучить збагачено у головному та грудному резонаторах, згладжені перехідні ноти, володіє кантиленою, добре володіє професійним співочим диханням.</p> <p>Студент багато працював над пошуком індивідуальної манери виконання, яскравої динаміки розвитку драматургії виконуваного твору, емоційної творчої самореалізації. Голос звучить професійно якісно в розширеному діапазоні, рівно і яскраво.</p> <p>Студент впевнено, в повній мірі, з майстерністю розкриває всю глибину авторського задуму твору, яскраво реалізуючи свій артистичний та енергетичний потенціал.</p> <p>Досконало володіє всіма можливостями свого голосу, заворожуючи слухача барвами тембру, багатством інтонацій, щирістю, своєрідною манерою співу. Вміє володіти слухацькою увагою.</p>
B «дуже добре»	82-89	<p>Студент володіє всіма можливостями голосу без суттєвих помилок: рівністю звучання у головному та грудному регістрах, широким діапазоном і яскравим тембральним забарвленням, професійним володінням кантиленою та співочим диханням.</p> <p>Студент виявляє повні і систематичні знання, засвоєння основної і додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення й оновлення знань.</p> <p>Студент емоційно виразно розкриває задум вокального твору, розуміє їх стиль й жанровість.</p> <p>Студент має добру професійну підготовку як в оволодінні вокально-музичними навиками, так і в роботі над художнім образом пісні.</p>
C «добре»	75-81	<p>Студент добре володіє рівністю звучання (регістрами) співацького голосу, розуміє стиль, жанровість вокальних творів, емоційно відчуває характер літературного образу пісні, але ще є деякі недоліки: форсований звук, гнусавість, горлові відтінки, недоліки у сценічній пластиці.</p> <p>Студент емоційно виразно розкриває задум вокального твору, володіє вокальними технічними прийомами на досить широкому діапазоні, витримує теситуру, але є недоліки: іноді нестійка інтонація, метроритмічна нестабільність, пластична невиразність.</p> <p>Студент має добру професійну підготовку як в оволодінні вокально-музичними навичками, так і у роботі над художнім образом пісні, але ще необхідно попрацювати над музичною виразністю та емоційною</p>

		насиченістю акторського творчого прояву.
D «задовільно»	69-74	Студент має елементарні навички з оволодіння голосовим апаратом, але не відчуває міцної дихальної опори, емоційна віддача, артикуляція та дикція – в'ялі. Намагається донести зміст виконуваного твору до слухача. Студент набув певного досвіду в оволодінні резонаторами, голос звучить впевненіше, але тембрально нерівно. Не набули розвитку акторські здібності, що не дає змоги повноцінно розкрити задум авторів вокального твору.
E «достатньо»	60-68	Студент має елементарні навички в оволодінні голосовим апаратом, але не відчуває опори дихання, в'яла емоційна віддача, в'яла артикуляція та дикція. Студент осмислено розкриває драматургію літературного тексту, але професійні вокальні навички, тобто володіння високою співочою позицією, відчуття опори звука та дихання повинні бути більшої впевненості.
FX «незадовільно з можливістю повторного складання»	35-59	Студент не розвинув навичок кантиленного співу на професійній дихальній опорі, не розвинув вокально-виконавських здібностей взагалі, не виявив ознак акторського мислення. Студент лише частково сприймає навички вокалізації, проте творча думка залишається в'ялою, акторська робота – невиразною. Студент не досяг успіхів.
F «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу»	1-34	Студент не розвинув навичок кантиленного співу на професійній дихальній опорі, не розвинув вокально-виконавських здібностей взагалі, не виявив ознак акторського мислення. Студент має досить низький рівень знань та умінь, що вимагає повторного вивчення дисципліни.

7. Навчально-методична карта дисципліни «Сольний спів»

Разом: 270 годин, практичні заняття – 98 годин, самостійна робота – 70 годин, модульний контроль – 12 годин.

Модулі	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
Кількість балів за модуль	753		676	
тема	1	2	3	4
годин	30	26	20	22
Назва навчального модуля (практичне заняття)	Вирівнювання звучання голосних в поєднанні з приголосними. Техніка функціонування артикуляційного апарату. Закріплення навиків звукоутворення.	Літературний текст та музика. Подальше розширення творчих уявлень студента.	Удосконалення техніки співу. Вирівнювання тембрального забарвлення голосу. Закріплення умінь у вправах та вокалізі. Творче опрацювання репертуару.	Закріплення знань та умінь з фаху. Удосконалення творчих уявлень студента.
1078 балів	$(10+1)*30 = 330$ б.	$(10+1)*26 = 286$ б.	$(10+1)*20 = 220$ б.	$(10+1)*22 = 242$ б.
Самостійна робота 350 балів	$5*18=90$ б.	$5*10=50$ б.	$5*20=100$ б.	$5*22= 110$ б.
Види поточного Контролю	Модульна контрольна робота (прослуховування 25 балів)		Модульна контрольна робота (прослуховування 25 балів)	
50 балів				
Підсумковий контроль	Залік		Залік	
Всього 781 бал, коефіцієнт 7,81			Всього 697 балів, коефіцієнт 6,97	

8. Рекомендовані джерела

Основні (базові)

Репертуарний список вокальних творів, які відповідають широкому спектру вимог з навчальної дисципліни "Сольний спів", обираються до вивчення і обіймають собою всі ступені складності, передбачені навчальним процесом:

Вокалізи

1. Абт Ф. Вокализы для баритона и баса. - М.: Музыка, 1985.
2. Абт Ф. Избранные упражнения. — М.: Музыка, 1985.
3. Вілінська І. Вокалізи для низького голосу. – К. 1962.
4. Вілінська І. Вокалізи для високого голосу. – К.: Мистецтво, 1969.
5. Вілінська І. Вокалізи для середнього голосу. – К.: Музична Україна, 1989.
6. Вілінська І. Вокалізи для співака-початківця. – К. 1971.
7. Воронім О., Вороніна Р. 30 вокалізів на основі народних пісень. -К.: Музична Україна, 1991.
8. Гарсія М. Школа співу. – М.: Музгіз, 1956.
9. Глінка М. Вправи для вдосконалення голосу , методичні пояснення до них та вокалізи-сольфеджіо. – М.: Музгіз, 1951.
10. Далецкий О. Вокализы. – М. 1973.
11. Егорычева М. Упражнения для развития вокальной техники. – К., 1980.
12. Завалишина М. Вокализы.. – К., 1984.
13. Заринь В. Вокализы. – М., 1962.
14. Зейдлер Г. Искусство пения для сопрано или тенора. - М.: Гос.муз. издательство, 1957.
15. Конконе Дж. Сорок упражнений. – М., 1962.
16. Лютген В. Ежедневные упражнения: 20 маленьких вокализов. – М.: Музыка, 1964.
17. Маркезі М. Вокалізи – К., 1980.
18. Павлюченко С. Вокалізи для середнього і низького голосів. - К.: Музична Україна, 1979.
19. Тамшина В. И. Вокализы для сопрано. - М.: Музыка, 1973.
20. Vokalisieren Panofka. Edition Peters Op.85 Heft I (Arlberg)

Нотно-методична література

1. Карабіць І. - К.: Музична Україна, 1983.
2. Кос-Анатольский А. Вибрані пісні -К.: Музична Україна, 1991.
3. Поклад І. - К.: Музична Україна, 1991.
4. Сабадаш С. - К.: Музична Україна, 1981.

5. Шамо І. - К: Музична Україна, 1989.
6. Вечер старинного романса. - М.: Искусство.
7. Малышева Н. М. О пении (из опыта работы с певцами). - М.: Сов. композитор, 1988.
8. Популярный справочник песен. - М.: Музыка, 1991.
9. Песни ансамбля "Битлз". - К.: Музична Україна, 1990.
10. Романсы и песни П. Булахова. - М.: Музыка, 1983.
11. Старинные романсы "Умчались года...". - М.: Музыка, 1991.

Арії старовинних композиторів

1. Бах Й.С. Арія «Слезы, вздохи, трепет горе...» з кантати №21
2. Бонончині «Per la gloria»
3. Джордані Т. «Caro mio ben»
4. Каччіні Дж. «Amarilli», «Аве марія»
5. Марчелло Б. «Quella fiamma che m`accende»
6. Монтеверді К. «Lasciate mi mirare»
7. Паїзіелло Дж. «La bella morinala»
8. Перголезі Дж. «Se tu m`ami», «Confusa smarita », канцона «Tre giorni son che Nina»; арії з кантат «Salve Regina», «Stabet mater»
9. Скарлатті Д. «Sonto nel core», «Violette»
10. Страделла А. «Pieta, Signore»
11. Честі А. «Tu mancavi a tormentarmi»
12. Чімароза Д. Каватина Нанелли з опери «Фанатик древніх римлян».

Оперні арії зарубіжних композиторів

1. Россіні Дж. Каватина Розіни з опери «Севільський цирульник»
2. Белліні В. Полонез Ельвіри з опери «Пуритане», каватина Норми з опери «Норма»
3. Верді Дж. Арія Леонори з I дії з опери «Трубадур», арія Аїди з опери «Аїда», Сцена і арія Віолетти з опери «Травіата», арія Джильди з опери «Ріголетто», куплети Оскара з опери «Бал-маскарад», болеро Елены з опери «Сіцилійська вечірня»
4. Понкє`еллі А. Арія Джоконди з опери «Джоконда»
5. Леонкавалло Р. Арія Недди з опери «Паяци», арія Зази з опери «Заза»
6. Пуччіні Дж. Арія Ліу з опери «Турандот», розповідь Мімі, вальс Мюзетти з опери «Богема»
7. Берліоз Г.Л. Арія з ораторії «Осуждение Фауста»
8. Гуно Ш. Речитатив та арія Джульетти з опери «Ромео і Джульетта»
9. Оффенбах Ж. Куплети Олімпії з опери «Казки Гофмана»

10. Деліб К.Ф. Строфи Лакме з опери «Лакме»
11. Бізе Ж. Арія Мікаели з опери «Кармен»

Оперні арії українських композиторів

1. Березовський М.С. Арія Демофонта з опери «Демофонт»
2. Гулак-Артемівський С.С. Арія Оксани з опери «Запорожець за Дунаєм»
3. Лисенко М.В. Три арії Марильці з опери «Тарас Бульба», каватина Оксани з опери «Різдвяна ніч», три пісні Наталки з опери «Наталка Полтавка»
4. Вериківський М.І. Арія Панночки з опери «Вій», аріозо Настусі з опери «Пан сотник», другий монолог Ганни з опери «Наймичка»
5. Верстовський О.М. Арія Наташі «Світить, світить сонце ясне» з опери «Аскольдова могила»

Романси українських композиторів

1. Барвінський В. «Місцю князю», «В лісі», «Ой сумна, темна ніченька», «Сонет»
2. Білаш О. «Жайвори», «Горить моє серце», «Цвітуть бузки»
3. Гулак-Артемівський С.С. «Стоїть явір над водою»
4. Жербін М. «Пливе моя душа», «Вокаліз»
5. Кирейко В. «Пророк», «Знов весна», «Пісня про матір», «Чого я жду»
6. Косенко В. «Говори, говори», «Вони стояли мовчки», «О, если бы ты могла»
7. Кропивницький М. «Соловейко»
8. Лисенко М. «Милованка», «Не забудь юних днів», «Безмежнеє поле», «В грудях вогонь»
9. Людкевич С. «Спи, дитино моя», «Про Бондарівну», «Ой піду я до млина»
10. Майборода Г. «Бажання», «Гаї шумлять», «Не сумуй»
11. Стеценко К. «Плавай, плавай, лебеденько», «Стояла я і слухала весну», «Вечірня пісня», «О, дивуйсь», «Дивлюсь я на яснії зорі»

Романси зарубіжних композиторів

1. Бетховен Л. «Люблю тебе», «Сурок», «Гандолетта», «Прощание», «Радость страданья», «Новая любовь», «Песня о блохе»
2. Моцарт В.А. «О Цитра, ты моя», «Тайна», «К Хлое»
3. Гайдн Й. «Поцелуй», «Розочка», «Серенада», «О, сладкий звук»
4. Берг А. «Ода Любви», «Песнь тростинки»
5. Брамс Й. «Колыбельная», «Охотник», «Ода Сафо», «Тебя забыть», «Звучат нажене свирели», «Серенада», «Девушка горит»

6. Гріг Е. «Сердце поэта», «Песня Сольвейг», «Лебедь», «Сон», «Люблю тебя», «Старая мать», «К родине»
7. Мендельсон Ф. «Фиалка», «На крыльях чудной песни», «Зимняя песня»
8. Сен-Санс К. «Соловей»
9. Шуберт Ф. «Город», «Двойник», «Девушка и Смерть», «Лесной царь», «Баркаролла»
10. Шуман Р. «Солдат», «Посвящение», «Весенняя ночь»
11. Балакіреєв М. «Взошел на небо месяц ясный», «Приди ко мне»
12. Бородин О. «Спесь», «Октава», «Песня темного леса»
13. Глієр Р. «Кто, волны, вас остановил»
14. Глінка М. «Скажи, зачем», «Только узнал я тебя», «Не говори, любовь пройдет», «В крови горит огонь желанья», «К Цитре», «Ах, когда я прежде знала», «Адель», «Победитель», «Я помню чудное мгновенье», «Ночной Зефир», «Песнь Маргариты»
15. Глазунов О. «Соловей», «Сновиденье», «Не скажу никому, «Я затеплю свечу», «Чаруй меня, чаруй», «Я здесь, Инезилья», «Старый капрал», «Мне грустно», «Я вас любил»
16. Кюї Ц. «Царскосельская статуя», «Коснулась я цветка», «Смеркалось»
17. Мусоргский М. «Где ты, звездочка», «Семинарист», «Петрушка», «Листья шумели уныло»
18. Рахманінов С. «Полюбила я на печаль свою», «Вокализ», «Не пой, красавица при мне», «Утро», «Сон», «Я жду тебя», «Ночь печальна», «Маргаритки», «Островок», «Здесь хорошо», «Арион», «Крысолов»
19. Римський-Корсаков М. «Восточный романс», «Красавица», «Нимфа», «Сновиденье», «Дева и солнце»
20. Чайковський П. «Я Вам не нравлюсь», «Уноси мое сердце», «Растворил я окно», «Средь шумного бала», «И больно, и сладко», «Слеза дрожит», «Отчего?», «Ни слова, о друг мой», «На землю сум рак пал», «Закатилось солнце», «В эту лунную ночь», «День ли царит»

Обробки українських народних пісень

1. Лисенко М.В. «Ой, не світи, місяченьку», «Ой, джигуне, джигуне», «Дощик», «Зоре моя вечірняя», «Ой, пряду, пряду», «Ой, зацвіла червона калина», «І сніг іде, і метелиця»
2. Лятошинський Б. «Тече річка невеличка»
3. Бойченко «Зелененький барвіночок»
4. Кос-Анатольський А. «Чотири воли пасу я», «Чом, чом не прийшов»
5. Яценко «Глибока кирниця»

6. Вілінська В. «Ти до мене, ти до мене не ходи»
7. Ревуцький Л. «На кладочці умивалася»
8. Колесса М. «Ой, гаю мій, гаю»

Українські народні пісні

1. «Вечір близенько»
2. «В кінці греблі шумлять верби»
3. «Гандзя»
4. «Глибока кирниця»
5. «Грицю, Грицю, до роботи»
6. «Де ти, доню, барилася?»
7. «Добривечір дівчино»
8. «Добрий вечір, зелена діброво»
9. «Дощик»
10. «Ішов козак потайком»
11. «і шумить і гуде»
12. «Їхав козак на війноньку»
13. «Їхав козак за Дунай»
14. «Йшла я по воду»
15. «Закувала зозуленька»
16. «Зелененький барвіночку»
17. «Зеленая ліщинонько»
18. «Зацвіла в долині червона калина»
19. «Зоре моя вечірняя»
20. «Казав мені батько»
21. «Летіла зозуля через мою хату»
22. «Лугом іду, коня веду»
23. «На вулиці скрипка грає»
24. «Нащо мені чорні брови»
25. «Не щибече соловейку»
26. «Одна гора високая»
27. «Ой важу я, важу»
28. «Ой, джигуне, джигуне»
29. «Ой, дівчино, шумить гай»
30. «Ой, вербо, вербо»
31. «Ой, гаю мій, гаю»
32. «Ой, за гаєм, за Дунаєм»
33. «Ой зірву я у рожі квітку»

34. «Ой, на горі сніг біленький»
35. «Ой на горі на високій»
36. «Ой, на гору козак воду носить»
37. «Ой, не світи, місяченьку»
38. «Ой не ходи, Грицю»
39. «Ой, маю я чорні брови»
40. «Ой під вишню»»
41. «Ой піду я до млина»
42. «Ой там на горі»
43. «Ой у полі три криниченьки»
44. «Ой у полі три тополі»
45. «Ой ходила дівчина бережком»
46. «Ой чий то кінь стоїть»
47. «Ох і не стелися, хрещатий барвінку»
48. «Пливе човен»
49. «Сидить дід на печі»
50. «Сонце низенько»
51. «Стелися, барвінку, низенько»
52. «Стоїть гора високая»
53. «Ти до мене не ходи»
54. «Умираю моя мати»
55. «Чи я в лузі не калина була»
56. «Чого сидиш коло мене»
57. «Хоть у мене мужичок з кулачок»
58. «Якби мені черевики»
59. «Якби мені не тиночки»

Допоміжні

1. Антонюк А. Постановка голосу: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Українська ідея, 2000.
2. Артемьева Е. В классе К. Н. Дормак. Обобщение вокально-педагогического процесса. – М.: Музыка.
3. Барсов Ю. Вокально-исполнительские и педагогические принципы М. Глинки. – М., 1968.
4. Богадуrow В. Очерки по истории вокальной методологии. Вып. 1-3. М., 1929-1937.
5. Богадуrow В. Вокальное воспитание детей. – М., 1953.
6. Вербов А. Техника постановки голоса. – М., 1963.

7. Витт Ф. Практические советы обучающемуся пению. – М., 1968.
8. Вопросы вокальной педагогики. Выпуск 7. Сборник статей. – М.: Музыка, 1984.
9. Гарсиа М. Школа пения. – М., 1957.
10. Глинка М. Упражнения для усовершенствования голоса, методические к ним пояснения. – М., 1951.
11. Голубев П. Советы молодым педагогам-вокалистам. – М., 1963.
12. Давидова В., Мчелидзе Д. Певческое дыхание и некоторые советы по постановке голоса. – Тбилиси: Литература.
13. Дмитриев Л. Голосообразование у певцов. – М., 1962.
14. Дмитриев Л. К вопросу об установке голосового аппарата в пении // Труды ГМПИ им. Гнесиных. Вып. 1. – М., 1959.
15. Дмитриев Л. Основы вокальной методики. – М., 2000.
16. Дмитриев Л. Рентгенологические исследования строения и приспособления голосового аппарата у певцов. – М., 1957.
17. Дмитриев Л. Б. Основы вокальной методики. – М.: Музыка, 1968.
18. Дюм Д. Розвиток та охорона співацького голосу. – К.: Музична Україна, 1988.
19. Дюпре Ж. Школа пения. – М., 1955.
20. Егоров А. Гигиена голоса и его физиологической основы. – М., 1962.
21. Егоров А. Фізіологія співу і профілактика захворювання голосу співака. – Л., 1958.
22. Євтушенко Д. Роздуми про голос. – К.: Музична Україна, 1979.
23. Емельянов В. Развитие голоса, координация и тренинг. – СПб: Лань, 2000.
24. Жданович А. Некоторые вопросы вокальной методики. – М., 1965.
25. Жинкин Н.И. О теориях голосообразования//Мышление и речь. – М., 1963.
26. Зданович А. Питання вокальної методики. – М., Музгіз, 1965.
27. Злобин К.В. Физиология пения в профилактике заболеваний голосового аппарата. – М.- Л., 1958.
28. Иванов А. О вокальном образе. – М.: Профиздат, 1968.
29. Кадинов Н. Удивительное о слухе и голосе. – М., 1969.
30. Кантарович В.С. Культура вокального слова. – М.: Муз. изд., 1957.
31. Кантарович В.С. Гігієна голосу. – М., 1955.
32. Каплун Я. М. Пособие по постановке голоса вокалистов. – М., 1998.
33. Комарович И. Практические советы начинающему певцу. – М.-Л.: Музыка, 1965.
34. Конвер Ю. Тренировочные упражнения в развитии певческого голоса. – М., 1976.
35. Ламперти Ф. Искусство пения. – М., 1923.

36. Левидов И. Развитие голоса певца и профессиональные болезни голосового аппарата. – М., 1938.
37. Луканин В. Мой метод работы с певцами. / Под ред. Нестеренко. – Л.: Музыка, 1972.
38. Луканин В. Обучение и воспитание молодого певца. – М., 1977.
39. Менабени А. Методика обучения сольному пению. – М., Просвещение, 1987.
40. Микшина М. Практические основы вокального искусства. – К.: Музична Україна, 1971.
41. Морозов В. Вокальный слух и голос. – М.-Л.: Музыка, 1965.
42. Морозов В. Тайны вокальной речи. – Л.: Наука, 1967.
43. Назаренко И. Искусство пения. – М., 1968.
44. Назаров И. Основы музыкально-исполнительской техники и методы её совершенствования. – М., 1969.
45. Павлицева О. Методика постановки голоса. – М.; Л., 1964.
46. Петрова Е. О динамике звука певческого голоса. – М.: Муз. изд., 1963.
47. Работнов Л. Основы физиологии и патологии голоса певцов. – М.-Л., 1932.
48. Работнов Л. Физиология певческого дыхания. – М., 1938.
49. Рудаков Е. Новая теория образования верхней певческой форманты // Применение акустических методов исследования в музыкознании. – М., 1964.
50. Руководство по фониатрии. – Л., 1970.
51. Садовников В. Орфоэпия в пении. – М., 1958.
52. Сонки С. Теория постановки голоса. – Л., 1925.
53. Станиславский К. С. и Немирович-Данченко В.И. об искусстве актера-певца. – М.: Искусство, 1973.
54. Тронина П. Из опыта педагога-вокалиста. – М., 1976.
55. Фант Г. Акустическая теория голосообразования. – М., 1964.
56. Фейгин М. Індивідуальність учня та мистецтво педагога. – М., 1968.
57. Юдин С. Формирование голоса певца. – М., 1962.
58. Юссон Р. Певческий голос. Исследование основных физиологических и акустических явлений певческого голоса. – М.: Музыка, 1974.
59. Юссон Р. Певческий голос. – М., 1974.
60. Ярославцева Л. Мировые вокальные школы. – М., 1981.

9. Додаткові ресурси

Нотні архіви в Інтернеті

Всі нотні бібліотеки інтернету

<http://www.all-music.boom.ru>

Нотний архів класичної музики. Компіляція нотних бібліотек Інтернету

Нотна бібліотека класичної музики

<http://nlib.narod.ru>

Ноти академічних творів – партитури, камерно-інструментальна, вокальна музика, педагогічний репертуар

Українські народні пісні

<http://usongs.narod.ru>

Скановані тексти народних пісень з нотами.

Нотний архів Бориса Тараканова

<http://notes.tarakanov.net>

Навчальні посібники, партитури, клавіри, вокальні твори.

Навчально-методична література з фонду бібліотеки Інституту мистецтв

1. Карабиць І. – К.: Музична Україна, 1983.
2. Кос-Анатольський А. Вибрані пісні – К.: Музична Україна, 1991.
3. Поклад І. – К.: Музична Україна, 1991.
4. Сабадаш С. – К.: Музична Україна, 1981.
5. Шамо І. – К.: Музична Україна, 1989.
6. Вечер старинного романса. – М.: Искусство. 2003.
7. Малышева Н. М. О пении (из опыта работы с певцами). – М.: Сов. Композитор, 1988.
8. Популярный справочник песен. – М.: Музыка, 1991.